

kus auktorok köre igen széles spektrumot ölel fel: a nagyepikát Homérosz és Héziódosz,³ a drámaírodalmat Aiszkhülosz, Szophokész és Euripidész, a regény műfaját Héliodórosz és Longosz, a történetírást Hérodotosz és Thuküidész, a fabula műfaját Aiszóposz képviseli. A filozófiát Platón, Arisztotelész, Démokritosz, Hérakleitosz, Marcus Aurelius és az ún. hét bölcs (Biasz, Khilón, Kleobulosz, Periandrosz, Pittakosz, Szolón és Thalész) reprezentálja.

Munkájukat Dér Terézia és Nótári Tamás – amint ezt az előszóban kifejtik – azzal a szándékkal állították össze, hogy a görög és latin nyelvi alapképzéshez egy fajta szórakoztatva gondolkodtató és tanító segédkönyvet adjanak a tanulók és oktatók kezébe. Hasszonnal forgathatják továbbá a kiadványt a főiskolák és egyetemek történelem és magyar, valamint filozófia szakos hallgatói. A munka igényes kivitele ismételt példája a szegedi Lectum Kiadó esztétikus megjelenésű

könyveinek. A kötet színvonalát jelzi, hogy a közelmúltban a *Vox Latina* című, Saarbrückenben megjelenő, rangos nemzetközi folyóirat közölte a kiadványról ismertetést.⁴

¹ DÉR TERÉZIA – NÓTÁRI TAMÁS: *Exemplaria Graeca. Görög bölcsességek latin és magyar fordítás-sal*. Belvedere Segédkönyvtár II. Szeged, 1999, Belvedere Meridionale, 192 p.

² Dér–Nótári 2005. 6.

³ Homérosz és Héziódosz műveinek jogbölcséleti aspektusait Nótári Tamás az elmúlt évek során külön tanulmányok keretében is tárgyalta: A mérleg mint az igazságszolgáltatás jelképe Homerosznál. *Collega* 6. 2002/2. 43. skk.; Héziódosz jogkonceptiója. *Jogtudományi Közlöny* 60. 2005/7–8. 328. skk.; The Scales as the Symbol of Justice in the Iliad. *Acta Juridica Hungarica* 46. 2006. 249. skk.; Hesiod und die Anfänge der Rechtsphilosophie. *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae, Sectio Iuridica* 47. 2006.

⁴ HAMZA G., *Vox Latina* 42. 2005. 148.

PAPP TEKLA

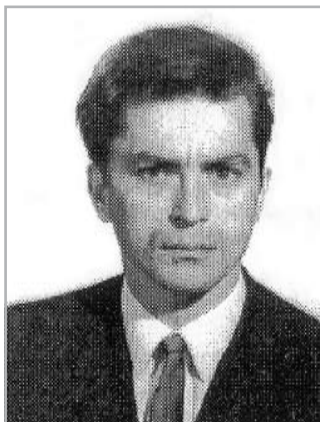
Meghalt Bezdán Sándor

2006. június 22-én elhunyt Bezdán Sándor (1939–2006) történész, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Történettudományi Tanszékének egykori docense. Rá emléke-zünk Marjanucz László egyetemi docens (SZTE BTK) beszédével, mellyel a kollégák és a szakma nevében búcsúzott Bezdán tanár úrtól.

A tanítványok nevében szólok, akiknek Sanyi a főiskolás évek felejthetetlen tanáregyéniségét jelentette, s tudom, mi is lételeme voltunk neki.

De most csonkig égett a gyertya, tanítómesterünk és barátunk neve a szegedi történészek veszteséglistájára íródott. Akik közel álltak

hozzá, s látták mindennapos küzdelmét, észrevették belső gyötrelmeit, azoknak ez nem volt váratlan. Az idei nyár több váratlan rossz hírrel szolgált, de közülük Sanyié rázott meg a legjobban, ez váltott ki mély döbbenetet. Több évtizedes kapcsolataunk a tanár–diák viszonytal kezdődött, majd kollégák és

barátok lettünk. Egykori tanítványaként és későbbi tapasztalataimból tudom, ha volt tanár, akit minden diák szeretett, az ő volt. Nem lehetett haragudni rá. Becsültük a tudásáért, mert a legkomolyabb történeti problémákat is könnyedén világította meg, ha kellett, poénnal tette egyértelművé a helyzetet. Vártuk az óráit, mert olvasott és széles látókörű bölcsész vezetett át bennünket az egyetemes történelem buktatóin. Akár tanított, akár írt, szelleme volt mondanivalójának. Szerettük eredeti szellemessége miatt, mely görcsöket oldott, társas életet teremtett, úgy ahogy a vásárhelyi olvasókörok életét kikutatta. Munkájában kétszeresen is otthon érezte magát: saját maga választotta azt a témát, melynek tárgya szűkebb hazája volt. A társadalom érdekelte elsősorban, ezért tanári és tudósi hagyatékából az élet mindenképpen felelti tisztelete érződik ki. Örök optimista volt, kórházi látogatásaimkor is még terveiről beszélt. De ez logikusan következett történelem és életfelfogásából. Aki a francia forradalom terrorjával szemben az élet értékeire hivatkozott, aki a tanyai ember művelődési törekvéseiben az élet adományainak teljesebbé tételét látta, szükségképpen sorolta hátrébb a halállal bajvívást az élni akaráshoz képest. A Hódmezővásárhely monográfia általa írt és még le nem zárt fejezetei az egymással vitázó életérzéseket szimbolizálják, melyek legyőzték a morbid hangulatot. De sajnos magának a halálnak a legyőzésére ez már nem volt elég. Életének személyes bajai, illetve a tanár és a tudós ember gondjai feszültek egymásnak. A felfoghatatlan családi tragédiák kilátástalan küzdelemmé tették a lélek belső viaskodását, mely egy ideig inspirált, s aztán menekülő léletté vált.

Drága Sanyi! Pedig Rád nem a Halál lovaira utaló Ady megénekelte rémület volt a jellemző: „*Mindig van szabad paripa, S mindig van gazdátlan nyereg*”, hanem inkább az életszerelmet tükröző alábbi sorok:

„*Ha így szóltok: éljen az Élet,*

Derít rátok a Halál ura,
Derít rátok, s örül az Isten,
Ha így szóltok: éljen az élet.”

A kórházban elmondták: alig volt üres perce, mert mindig állt valaki az ágyánál, otthoni létét pedig lelki társának szerető gondoskodása tette emberibbé. Ez csak érdemeseknek jár ki! Régi emlékek tolnak föl bennem: egykori szemináriumai és az általa vezetett évfolyam-kirándulások, a széles olvasottságot igénylő kérdései, és a társaságot a lábáról ledöntő humora, akkori eszmélésünk és közösséggé formálásunk tényezői. S itt vannak a bennem a képek az utóbbi évek erőgyűjtéséről majd önmaga elengedéséről, a megkapaszkodás mozzanatáról és a megfáradtságról. Kosztolányi írja:

„*Ilyen az ember, egyedüli példány,
Nem élt belőle több és most sem él,
S mint fán se nő egyforma két levél,
s nagy időn se lesz hozzá hasonló.”*

Egyetlen élete ősi titkát Sanyi maga jelentette: ahogy magyarázott, ahogy tréfálkozott, ahogy a biciklijét tolt, egyszóval: ahogy szerette az életet. Kosztolányival folytatva:

„*...a homlokán feltündökölt a jegy,
hogy milliók közt az egyetlenegy...”*

Drága Sanyikám! Életed mécsese kihunyt, és immár öröklánggá változott. Lelked az égi országban talán már összeölekezett drága párod és fiad lelkével, és nyugalomra lelt. A földi lét végén, de az örök élet kezdetén nyugodtan készülhetsz Isten ítélőszéke elé. Ha majd eljön az ítélet napja a Mindenható tudni fogja: Bezdán Sándor nemcsak diákok nevelője és tanítója volt, de jó, becsületes és igaz ember.

Mindent köszönünk, nevedre mindig emlékezni fogunk!

MARJANUCZ LÁSZLÓ